





دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده معماری شهرسازی
گروه معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش مطالعات معماری ایران

[تک نگاری جامع معماری دست کند غار کوگان (پلدختر لرستان)]

استاد راهنما:

دکتر احمد امین پور

استاد مشاور:

دکتر ناصر نوروز زاده چگینی

پژوهشگر:

نیکو دلاور

اسفند ماه ۱۳۹۱

اظہارنامہ دانشجو:

موضوع پایان نامہ :

استاد راهنما:

اینجانب نیکو دلاور دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش مطالعات دانشکده معماری شهرسازی دانشگاه هنر اصفهان به شماره دانشجویی ۸۹۱۱۴۰۷۱۰۳ گواهی می نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان نامہ توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تأیید می باشد و در موارد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. به علاوه گواهی می نمایم کہ مطالب مندرج در پایان نامہ تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری ارائه نشده است و در تدوین متن پایان نامہ چارچوب مصوب دانشگاه هنر اصفهان را به طور کامل رعایت کرده ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه کارشناسی ارشد، برای دانشگاه هنر اصفهان محفوظ است.
نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.



دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده معماری و شهرسازی
گروه معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش مطالعات خانم نیکو دلاور با عنوان:

[تک نگاری جامع معماری دست کند غار کوگان (پلدختر لرستان)]

ارایه شده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای درجه‌ی کارشناسی ارشد که در تاریخ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با نمره.....درجه..... به تصویب نهایی رسید

- ۱- استاد راهنمای اول پایان نامه آقای دکتر احمد امین پور با مرتبه علمی امضا
- ۲- استاد مشاور اول پایان نامه آقای دکتر ناصر نوروززاده چگینی با مرتبه علمی امضا
- ۳- استاد داور داخل گروه آقای دکتر با مرتبه علمی امضا
- ۴- استاد داور خارج از گروه آقای دکتر با مرتبه علمی امضا

مهر و امضای مدیر گروه

سپاسگزاری:

با سپاس فراوان از همسر عزیزم که دلسوزانه مرا در این راه یاری نمود.

تقدیم به: پدر و مادر مهربانم



چکیده:

غار کوگان از نمونه‌های معماری دست کند است که در کوهی به همین نام (کوگان) در استان لرستان واقع شده است. منطقه کوگان در ۵۰ کیلومتری جنوب شهرستان خرم آباد و در شهرستان پلدختر قرار دارد. در این پژوهش، به مستندسازی کامل اثر، پرداخته شده است تا زمینه برای خوانش معماری آن هموار شود. خوانش معماری، در نهایت منجر به استخراج الگوهای به کار رفته در آن می‌شود. به علاوه با تحلیل فضاها و گمانه‌زنی در مورد روابط عملکردی آن‌ها می‌توان روش‌های بهره‌برداری از فضاها را تا حدودی روشن ساخت.

در این پژوهش ابتدا به روش کتابخانه‌ای به جمع‌آوری اطلاعات موجود در مورد اثر پرداخته شده است. سپس با بهره‌گیری از روش میدانی، نقشه دقیق غار ترسیم گردیده و پس از توصیف عینی اثر، تحلیل‌هایی در مورد پیرامون غار، چگونگی عملکرد فضاها و کاربری آنها انجام شده است. در نهایت استخراج الگوهای معماری غار کوگان هدف قرار داده شده است.

فرضیه‌های اصلی این تحقیق در مورد کاربری مجموعه می‌باشد. در فرضیه اول، کاربری مذهبی (آیینی) برای غار (احتمالاً آیین مهرپرستی) در نظر گرفته شده و دیگری بر این ایده که غار کارکرد دفاعی داشته، استوار است. در مورد غار کوگان نقاط مبهم زیادی وجود دارد، از جمله: دلیل ایجاد غار کوگان در این مکان، نقش قلعه باستانی در کاربری غار، چگونگی رابطه عملکردی میان این دو، نحوه استفاده از فضاهای مختلف و کاربری هر یک از آنها.

در این پژوهش سعی شده است که از قضاوت‌های شتاب‌زده و نتیجه‌گیری‌های قطعی اجتناب شود. با این وجود به نظر می‌رسد بر خلاف فرضیه‌های موجود که قائل به یک ورودی در غار کوگان هستند این مجموعه دارای دو ورودی بوده است. همچنین در مورد کاربری مجموعه فرضیه‌هایی که کاربری دفاعی و مسکونی را برای مجموعه قائل هستند بیشتر از فرضیه رقیب که کاربری آیینی برای غار در نظر گرفته است قابل اعتنا است. در نهایت با بررسی فرضیه‌های مطرح شده می‌توان به جمع‌بندی پرداخت و فرضیه‌ای تحت عنوان تجمیع کاربری‌ها را مطرح نمود. در فرضیه تجمیع کاربری‌ها در کنار هم قرار داشتن این کاربری‌ها به صورت یکجا، خالی از اشکال دانسته شده است.

کلیدواژه‌ها:

غار کوگان، معماری دست کند، لرستان، پلدختر

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱- پیشگفتار..... ۱

فصل اول: کلیات تحقیق

- ۱-۱- بیان مسئله:..... ۳
- ۲-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش:..... ۳
- ۳-۱- اهداف پژوهش:..... ۳
- ۴-۱- پیشینه پژوهش:..... ۴
- ۵-۱- پرسش های تحقیق:..... ۴
- ۶-۱- روش پژوهش:..... ۴
- ۷-۱- قلمرو مکانی:..... ۵
- ۸-۱- قلمرو زمانی:..... ۵
- ۹-۱- محدودیت های پژوهش:..... ۵

فصل دوم: معماری دست کند

- ۱-۲- واژه شناسی:..... ۷
- ۲-۲- دلایل گرایش بشر به معماری دست کند:..... ۷
- ۳-۲- عوامل تاثیر گذار بر گوناگونی معماری دست کند:..... ۷
- ۴-۲- معماری دست کند از لحاظ انتخاب محل:..... ۸
- ۵-۲- گونه شناسی معماری دست کند از لحاظ کارکرد:..... ۸
- ۱-۵-۲- کارکرد تاسیساتی:..... ۸
- ۲-۵-۲- کارکرد آرامگاهی:..... ۹
- ۳-۵-۲- کارکرد مذهبی:..... ۹
- ۴-۵-۲- کارکرد مسکونی:..... ۹
- ۵-۵-۲- کارکرد یادبودی:..... ۱۰
- ۶-۵-۲- کارکرد دفاعی:..... ۱۱
- ۶-۲- تاریخ گذاری در معماری های دست کند:..... ۱۱
- ۷-۲- روش های مستند نگاری فضاهای معماری دست کند:..... ۱۱

فصل سوم: شناسایی و بررسی سامانه زمینه

- ۱-۳- زمینه پیرامونی:..... ۱۴
- ۱-۱-۳- شناسایی چگونگی ارتباط غار با ساختمان ها و عناصر پیرامونی خود:..... ۱۵
- ۲-۳- زمینه تاریخی:..... ۱۹
- ۳-۳- شناسایی زمینه آب و هوایی (اقلیمی) گیتاشناسی (جغرافیایی) غار:..... ۲۱
- ۴-۳- چگونگی دستیابی (ورود) به غار:..... ۲۲
- ۵-۳- نتیجه گیری:..... ۲۸

فصل چهارم: شناسایی و بررسی سامانه پیرامونی

- ۱-۴- توصیف سامانه فضایی:..... ۳۰
- ۱-۱-۴- سطح اول:..... ۳۰
- ۲-۱-۴- سطح دوم:..... ۳۲
- ۳-۱-۴- سطح سوم:..... ۳۴

- ۴-۲- تحلیل سامانه فضایی: ۴۳
- ۴-۲-۱- چگونگی ارتباط فضاها باهم: ۴۴
- ۴-۲-۲- دسته بندی کلی کارکرد فضاها: ۵۰
- ۴-۲-۳- الگوهای سازماندهی فضایی: ۵۷
- ۴-۳- فرضیه هایی در مورد کاربری کل مجموعه: ۶۰
- ۴-۳-۱- بررسی فرضیه کاربری مهرابه: ۶۰
- ۴-۳-۲- بررسی فرضیه کاربری دینگاه برای دید زنی و پاسبانی از محوطه پیرامونی غار و قلعه: ۶۳
- ۴-۳-۳- آیا غار کوگان معبدی متعلق به قوم صابئین بوده است؟ ۶۵
- ۴-۳-۴- فرضیه تجمیع کاربری ها: ۶۵
- ۴-۴- نتیجه گیری: ۶۶

فصل پنجم: شناسایی و بررسی سامانه کالبدی

- ۵-۱- بررسی چگونگی کالبدی درآیگاه (ورودی) ها: ۶۸
- ۵-۱-۱- درگاه شماره یک: ۶۸
- ۵-۱-۲- درگاه شماره دو: ۶۹
- ۵-۱-۳- تحلیل درآیگاه ها: ۷۰
- ۵-۲- بررسی نماهای بیرونی: ۷۰
- ۵-۲-۱- بی شکل بودن اکثر حفره های غار: ۷۱
- ۵-۲-۲- وجود حفره های فراوان در بدنه کوه کوگان: ۷۱
- ۵-۳- بخش بندی کالبدیهای باز و بسته در کار: ۷۱
- ۵-۳-۱- کالبد های بسته: ۷۱
- ۵-۳-۲- کالبد های نیمه باز: ۷۲
- ۵-۴- توصیف اندازه ای (کمی) کالبدها: ۷۳
- ۵-۴-۱- پلان ها: ۷۳
- ۵-۴-۲- درگاه های داخلی: ۷۵
- ۵-۴-۳- روزنه ها ۷۷
- ۵-۴-۴- توصیف ارتفاعی کالبد ها: ۷۹
- ۵-۴-۵- آسمانه ها: ۷۹
- ۵-۴-۶- پلکان ها: ۸۱
- ۵-۴-۷- طاقچه ها: ۸۲
- ۵-۴-۸- آب انبارها: ۸۳
- ۵-۴-۹- آب ریزگاهها: ۸۳
- ۵-۵- بررسی ویژگی های کیفی کالبد ها: ۸۳
- ۵-۵-۱- رنگ: ۸۳
- ۵-۵-۲- نور: ۸۴
- ۵-۶- نتیجه گیری: ۸۴

فصل ششم: نتیجه گیری

- ۶-۱- نتیجه گیری: ۸۶
- منابع و مآخذ ۸۹

فهرست شکل ها

عنوان	صفحه
شکل ۱- نمودار حداکثر و حداقل مطلق درجه حرارت در شهرستان های استان لرستان (سالنامه آماری لرستان ۱۳۸۷).....	۲۲
شکل ۲- متوسط درجه حرارت در استان لرستان (سالنامه آماری لرستان ۱۳۸۷)	۲۲
شکل ۳- دیاگرام ارتفاعی سه تراز مجزا در غار کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۳۰
شکل ۴- موقعیت اتاق های غار کوگان در برش طولی (نگارنده ۱۳۹۱)	۳۰
شکل ۵- دیاگرام فضایی سطح اول (نگارنده، ۱۳۹۱)	۳۱
شکل ۶- دیاگرام فضایی سطح دوم (نگارنده، ۱۳۹۱)	۳۲
شکل ۷- دیاگرام فضایی سطح سوم، بخش غربی (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۳۴
شکل ۸- دیاگرام ارتباطی فضای شماره ۷ با فضاهای اطراف (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۳۴
شکل ۹- برش از دیاگرام شکل ۹ (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۳۴
شکل ۱۰- دیاگرام فضایی سطح سوم، بخش غربی (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۳۸
شکل ۱۱- دیاگرام فضایی سطح سوم، بخش شرقی (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۴۱
شکل ۱۲- دیاگرام سطوح ارتفاعی در غار کوگان	۴۳
شکل ۱۳- دیاگرام ارتباطی اتاق های یک و دو (نگارنده، ۱۳۹۱)	۴۴
شکل ۱۴- دیاگرام ارتباطی فضاها در سطح دوم (نگارنده، ۱۳۹۱)	۴۵
شکل ۱۵- دیاگرام نحوه ارتباط عمودی فضاهای ۳ و ۶ با سطح سوم و ارتباطات فضایی سطح سوم (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۴۶
شکل ۱۶- دیاگرام ارتباطی فضاهای سطح سوم (نگارنده، ۱۳۹۱)	۴۷
شکل ۱۷- دیاگرام دسترسی از اتاق ۷ به اتاق ۸ (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۴۸
شکل ۱۸- دیاگرام ارتباطی فضاهای سطح سوم- اتاق های ۱۴، ۱۳ و ۱۵ (نگارنده، ۱۳۹۱)	۴۸
شکل ۱۹- سلسله مراتب دسترسی از درگاه شماره یک به اتاق شماره ۱۴ (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۴۹
شکل ۲۰- سلسله مراتب دسترسی از درگاه شماره دو به اتاق شماره ۱۴ (نگارنده، ۱۳۹۱)	۴۹
شکل ۲۱- دیاگرام ارتباطی فضاهای سطح سوم بخش شرقی (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۴۹
شکل ۲۲- محل قرارگیری آب انبارها در برش طولی غار (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۵۱
شکل ۲۳- فرضیه مسدود ساختن روزنه دیواره آب انبار اتاق ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)	۵۲
شکل ۲۴- روزنه آب انبار اتاق ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)	۵۲
شکل ۲۵- مقطع اتاق شماره ۳ (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۵۳
شکل ۲۶- محل قرارگیری فضاهای خاص در برش طولی (نگارنده، ۱۳۹۱).....	۵۵

- شکل ۲۷- محل قرارگیری آبریزگاه ها (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۶
- شکل ۲۸- منظره دره و کوه های اطراف از اتاق شماره ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۷
- شکل ۲۹- دیاگرام انواع سازماندهی فضایی (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۸
- شکل ۳۰- دیاگرام تجمیع کاربری ها (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۵
- شکل ۳۱- دیاگرام کالبد های بسته در سطح اول (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۲
- شکل ۳۲- دیاگرام کالبد های بسته در سطح دوم (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۲
- شکل ۳۳- دیاگرام کالبد های بسته و نیمه باز در سطح سوم بخش شرقی (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۳
- شکل ۳۴- دیاگرام کالبد های بسته و نیمه باز در سطح سوم بخش غربی (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۳
- شکل ۳۵- پلان های مربع شکل (نگارنده ۱۳۹۱)..... ۷۴
- شکل ۳۶- پلان های مستطیل شکل (۱۳۹۱)..... ۷۵
- شکل ۳۷- نحوه داخل شدن نور از روزنه های گرد کوچک (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۸۴

فهرست عکس ها

صفحه	عنوان
۱۰.....	عکس ۱- شهر زیر زمینی اویبی نوش آباد (kashannews.net)
۱۵.....	عکس ۲- لایه های صخره کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۵.....	عکس ۳- کوه کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۶.....	عکس ۴- نمای غار کوگان
۱۶.....	عکس ۵- مناظر از دید روزنه های غار (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۷.....	عکس ۶- محل قرارگیری قلعه باستانی نسبت به غار
۱۷.....	عکس ۷- محل قلعه باستانی بر فراز غار کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۸.....	عکس ۸- دیواره های باقی مانده در قلعه باستانی (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۸.....	عکس ۹- دیواره های باقی مانده در قلعه باستانی (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۸.....	عکس ۱۰- نمای بیرونی حفره شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۸.....	عکس ۱۱- نمای داخلی حفره شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۹.....	عکس ۱۲- حفره شماره دو (نگارنده، ۱۳۹۱)
۱۹.....	عکس ۱۳- چاه حفره شماره دو (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۰.....	عکس ۱۴- سفال های متعلق به دوره پیش از اسلام کشف شده در اطراف غار کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۱.....	عکس ۱۵- کاروانسرای چمشک در نزدیکی غار کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۲.....	عکس ۱۶- مسیر دسترسی به غار کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۳.....	عکس ۱۷- نحوه دستیابی به غار
۲۳.....	عکس ۱۸- دسترسی به دهانه چهارگوش قبل از ایجاد پله های جدید (عکس از سیاوش کردعلیوند)
۲۴.....	عکس ۱۹- محل پاگرد ورودی در نمای غار کوگان
۲۴.....	عکس ۲۰- پاگرد ورودی (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۴.....	عکس ۲۱- جهت پله های درگاه شماره ۲ (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۵.....	عکس ۲۲- نمای غار و پله های دست کند درگاه شماره دو (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۵.....	عکس ۲۳- دسترسی از غار به قلعه
۲۶.....	عکس ۲۴- طاق ورودی (نگارنده، ۱۳۹۱)
۲۶.....	عکس ۲۵- موقعیت طاق ورودی و درگاه شماره یک

- عکس ۲۶- موقعیت درگاه شماره یک و درگاه شماره دو ۲۷
- عکس ۲۷- دسترسی به دهانه چهارگوش به وسیله پله های جدید (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۲۸
- عکس ۲۸- اتاق شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱) ۳۱
- عکس ۲۹- اتاق شماره ۲ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۱
- عکس ۳۰- اتاق شماره ۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۲
- عکس ۳۱- آب انبار اتاق شماره ۳ (نگارنده، ۱۳۹۱) ۳۲
- عکس ۳۲- آب انبار اتاق شماره ۳ (نگارنده، ۱۳۹۱) ۳۳
- عکس ۳۳- دسترسی از اتاق ۳ به اتاق ۶ (نگارنده، ۱۳۹۱) ۳۳
- عکس ۳۴- اتاق شماره ۴ ۳۳
- عکس ۳۵- اتاق شماره ۴ ۳۳
- عکس ۳۶- اتاق چاه (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۵
- عکس ۳۷- اتاق شماره ۷ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۵
- عکس ۳۸- اختلاف سطح موجود در اتاق ۸ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۵
- عکس ۳۹- اتاق شماره ۸ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۵
- عکس ۴۰- اتاق شماره ۱۶ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۶
- عکس ۴۱- اتاق شماره ۱۲ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۷
- عکس ۴۲- اتاق شماره ۱۲ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۷
- عکس ۴۳- اتاق شماره ۱۲ (سجادی ۱۳۷۷)..... ۳۸
- عکس ۴۴- منظره قابل مشاهده از دید اتاق شماره ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۹
- عکس ۴۵- اتاق شماره ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۹
- عکس ۴۶- اتاق شماره ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۳۹
- عکس ۴۷- اتاق شماره ۱۴ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۰
- عکس ۴۸- اتاق شماره ۱۴ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۰
- عکس ۴۹- اتاق شماره ۱۵ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۱
- عکس ۵۰- اتاق شماره ۹ ۴۱
- عکس ۵۱- منظره اطراف از دید اتاق شماره ۹ ۴۱
- عکس ۵۲- طاق نمای اتاق شماره ۹ (نگارنده، ۱۳۹۱) ۴۲
- عکس ۵۳- اتاق شماره ۱۰ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۲

- عکس ۵۴- نیم طاق میان اتاق ۹ و ۱۰ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۲
- عکس ۵۵-پله های دست کند جلوی اتاق شماره ۱۱ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۳
- عکس ۵۶-فضای شماره ۶ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۶
- عکس ۵۷- پل فلزی میان اتاق ۷ و ۹ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۴۷
- عکس ۵۸- آب انبار اتاق شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۰
- عکس ۵۹- آب انبار اتاق ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۰
- عکس ۶۰- آب انبار اتاق ۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۰
- عکس ۶۱- آب انبار اتاق شماره ۹ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۱
- عکس ۶۲- آب انبار اتاق شماره ۱۲ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۱
- عکس ۶۳- شیار موجود در اتاق ۱۲ برای عبور آب (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۱
- عکس ۶۴- آب انبار اتاق ۱۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۱
- عکس ۶۵- گوشه سازی در آب انبار اتاق ۱۳ برای مسقف ساختن آن (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۲
- عکس ۶۶- سقف گهواره ای اتاق ۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۳
- عکس ۶۷- طاق نمای آب انبار اتاق شماره ۹ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۳
- عکس ۶۸- پله های میان اتاق ۲ و ۳ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۴
- عکس ۶۹- پله های درگاه شماره دو (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۴
- عکس ۷۰- پله های اتاق شماره ۴ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۴
- عکس ۷۱- راهرو میان اتاق ۴ و ۵ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۵
- عکس ۷۲- پاگرد ورودی اتاق ۱۴ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۵
- عکس ۷۳- پاگرد ورودی اتاق ۱۴ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۵
- عکس ۷۴- دیاگرام ارتباط خطی میان فضاها در سطح دوم (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۷
- عکس ۷۵- دیاگرام ارتباط خطی میان فضاها در سطح اول (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۷
- عکس ۷۶- دیاگرام ارتباط خطی میان فضاها سطح سوم (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۵۸
- عکس ۷۷- اتاق شماره ۱۲ (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۲
- عکس ۷۸- درگاه شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۸
- عکس ۷۹- درگاه شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۸
- عکس ۸۰- فرورفتگی های موجود در بدنه درگاه شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۹
- عکس ۸۱- فرورفتگی های موجود در بدنه درگاه شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۹

- عکس ۸۲-محل درگاه شماره دو(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۹
- عکس ۸۳- نیم قوس موجود میان اتاق ۱۰ و ۱۱(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۶۹
- عکس ۸۴-درگاه شماره یک (نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۰
- عکس ۸۵- نمای غار کوگان..... ۷۰
- عکس ۸۶- سه تراز ارتفاعی نمایان در نمای غار کوگان..... ۷۱
- عکس ۸۷- درگاه میان اتاق یک و دو(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۵
- عکس ۸۸- درگاه میان اتاق ۸ و ۱۶(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۶
- عکس ۸۹- درگاه میان اتاق ۳ و ۴(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۶
- عکس ۹۰-درگاه میان اتاق ۸ و ۱۲(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۶
- عکس ۹۱- درگاه میان اتاق ۱۲ و ۱۳(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۶
- عکس ۹۲- درگاه میان اتاق ۱۳ و ۱۴(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۶
- عکس ۹۳- درگاه میان اتاق ۱۳ و ۱۵(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۶
- عکس ۹۴- درگاه میان اتاق ۹ و ۱۰ (همان)..... ۷۷
- عکس ۹۵- درگاه میان اتاق ۹ و ۱۰(نگارنده، ۱۳۹۱)..... ۷۷
- عکس ۹۶- درگاه ورودی اتاق ۵ (همان)..... ۷۷
- عکس ۹۷- روزنه اتاق ۱۵(همان)..... ۷۷
- عکس ۹۸- روزنه اتاق ۶(همان)..... ۷۷
- عکس ۹۹- روزنه اتاق ۸ (همان)..... ۷۷
- عکس ۱۰۰- روزنه دیواره آب انباراتاق ۱۳ (همان)..... ۷۷
- عکس ۱۰۱- روزنه واقع در راه پله میان سطح اول به سطح دوم(همان)..... ۷۸
- عکس ۱۰۲- روزنه اتاق ۱۲(همان)..... ۷۸
- عکس ۱۰۳- روزنه آبریزگاه اتاق ۱۵(همان)..... ۷۸
- عکس ۱۰۴- روزنه آبریزگاه اتاق ۵ (همان)..... ۷۸
- عکس ۱۰۵- روزنه آبریزگاه اتاق ۱۶(همان)..... ۷۸
- عکس ۱۰۶- آسمانه اتاق شماره یک (همان)..... ۷۹
- عکس ۱۰۷- آسمانه راهرو میان اتاق ۴ و ۵ (همان)..... ۷۹
- عکس ۱۰۸- آسمانه اتاق شماره ۱۱(همان)..... ۸۰
- عکس ۱۰۹- آسمانه اتاق شماره ۷ (همان)..... ۸۰

- عکس ۱۱۰- آسمانه اتاق شماره ۴ (همان) ۸۰
- عکس ۱۱۱- آسمانه اتاق شماره دو (همان) ۸۰
- عکس ۱۱۲- آسمانه اتاق شماره ۱۲ (همان) ۸۰
- عکس ۱۱۳- آسمانه اتاق شماره ۱۳ (همان) ۸۰
- عکس ۱۱۴- آسمانه اتاق ۳ (همان) ۸۱
- عکس ۱۱۵- آسمانه اتاق ۱۴ (همان) ۸۱
- عکس ۱۱۶- پلکان میان اتاق های ۲ و ۳ (همان) ۸۱
- عکس ۱۱۷- پلکان میان اتاق های ۳ و ۴ (همان) ۸۱
- عکس ۱۱۸- پلکان های درگاه شماره دو (همان) ۸۱
- عکس ۱۱۹- طاقچه اتاق ۳ (همان) ۸۲
- عکس ۱۲۰- طاقچه اتاق ۱۴ (همان) ۸۲
- عکس ۱۲۱- طاقچه اتاق ۴ (همان) ۸۲
- عکس ۱۲۲- طاقچه اتاق ۱۴ (همان) ۸۲
- عکس ۱۲۳- نمای غار کوگان (نگارنده، ۱۳۹۱) ۸۳

فهرست نقشه ها

صفحه	عنوان
۱۴.....	نقشه ۱- موقعیت شهرستان های استان لرستان (سالنامه آماری لرستان ۱۳۸۷).....
۱۴.....	نقشه ۲- چگونگی قرارگیری کوه های کوگان و آواچنار.....
۱۴.....	نقشه ۳- نقشه هوایی چگونگی دسترسی به منطقه کوگان.....
۱۵.....	نقشه ۴- موقعیت رودخانه های استان لرستان.....
۱۶.....	نقشه ۵- مسیر رودخانه.....
۱۷.....	نقشه ۶- نقشه هوایی از محل قرار گیری قلعه.....
۲۰.....	نقشه ۷- شاهراه شمال به جنوب در زمان اشکانیان.....
۶۳.....	نقشه ۸- عبور جاده فرعی باستانی از منطقه کوگان.....
۶۳.....	نقشه ۹- صخره کوگان از نقشه هوایی.....
۶۴.....	نقشه ۱۰- تسلط کامل از غار کوگان به اطراف.....

فهرست جدول ها

جدول ۱- ابزارهای مستند نگاری (غلامی و دیگران ۱۳۹۱: ۱۲۳) ۱۲

پیشگفتار:

در فصل اول به توضیحات کلی و فراگیر در مورد موضوع و بیان مسئله پرداخته شده و سپس با بیان اهداف، فرضیه ها و سوالات تحقیق، توضیح داده شده که به چه روش ها و با بهره گیری از چه امکاناتی این تحقیق انجام شده است.

در پژوهش حاضر برای شناخت و بررسی غار دست کند کوگان لازم دیده شده است که غار از لحاظ پیرامونی، فضایی و کالبدی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

در فصل دوم، به تعریف اجمالی معماری دست کند پرداخته شده است. سپس گونه های معماری دست کند ایران از لحاظ کاربری دسته بندی شده اند.

در فصل سوم، ابتدا به توصیف فضای پیرامونی غار، نحوه دسترسی به غار و ارتباط غار با محیط و عناصر پیرامونی پرداخته شده است. پس از آن، شواهد تاریخی محدودی که در مورد غار کوگان وجود دارد مطرح شده است. با بهره گیری از موارد ذکر شده زمینه، برای طرح فرضیه هایی در مورد چگونگی دستیابی به غار در گذشته و همچنین چگونگی ارتباط غار با قلعه ایجاد شده است.

در فصل چهارم به توصیف فضاهای غار کوگان پرداخته شده و برای سهولت امر ۱۶ اتاق موجود در غار، شماره گذاری شده اند و تک تک از لحاظ فضایی توصیف شده اند. سپس با کمک توصیفات قبلی، شناخت کلی از فضاهای غار، نحوه قرارگیری آنها نسبت به هم و ارتباطات آنها هدف قرار داده شده است. همچنین تحلیل عملکردی غار و نحوه احتمالی استفاده از فضاهای غار به صورت فرضیه هایی بیان شده است. به این ترتیب فضاهای غار از لحاظ کاربری در ۵ دسته کلی قرار داده شده اند. سپس به سازماندهی فضایی که در غار کوگان وجود دارد اشاره شده و تک تک فضاها بر اساس سازماندهی فضایی که در کتاب زیبایی شناسی در معماری آورده شده، مورد بررسی قرار گرفته اند. نهایتاً در این فصل فرضیه هایی که در مورد کاربری مجموعه مطرح شده مورد نقد و تحلیل همه جانبه قرار گرفته اند و درستی و نادرستی آنها تا حدودی بررسی شده است.

فصل پنجم به توصیف و تحلیل عناصر کالبدی غار کوگان پرداخته شده است. به این ترتیب که ابتدا غار از تمام جوانب کالبدی، اعم از کمی و کیفی مورد بررسی قرار گرفته و سپس بر اساس تحلیل بر روی این ویژگی ها به استخراج تیپ های مختلف کالبدی از غار پرداخته شده است. در نهایت نتایجی در مورد علت ایجاد غار با این ابعاد و اندازه ها به دست آمده است. در فصل ششم به نتیجه گیری کلی به دست آمده از پژوهش حاضر پرداخته شده است.